

The Journal of Academic Social Science Studies

International Journal of Social Science
Volume 4 Issue 1, p. 1-24, Summer 2011

**TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİNİN YAZIM KILAVUZU
KULLANMA KONUSUNDAKİ TUTUM VE GÖRÜŞLERİ**
*ATTITUDES AND COMMENTS OF TURKISH LANGUAGE TEACHERS ON USE OF
DICTIONARY OF SPELLING*

Arş. Gör. Hadra Kübra ERKINAY
Mardin Artuklu Üniversitesi

Abstract

In this study, attitudes and comments of Turkish Language teachers on use of Dictionary of Spelling is studied. The aim of the study is to identify the frequency of Dictionary of Spelling, which is one of the main sources of the Turkish Language lesson, among Turkish Language teachers and to analyse attitudes and comments of Turkish Language teachers on use of Dictionary of Spelling. For this purpose, survey as data collection technique was carried to collect teachers' attitudes and comments. Consequently, it is identified that attitude to use of Dictionary of Spelling is "necessary" and behaviours is inclined to use regularly and to promote students's use. Use of Dictionary of Spelling should be made a habit for students to decrease faults in spellings and to use Turkish language correctly.

Key Words: Dictionary of spelling, spelling, Turkish teaching.

Öz

Bu çalışmada, Türkçe öğretmenlerinin yazım kılavuzu kullanma konusundaki tutum ve görüşleri incelenmiştir. Çalışmanın temel amacı Türkçe dersinin temel kaynaklarından olan yazım kılavuzlarının Türkçe öğretmenleri tarafından kullanım sıklığını tespit etmek, Türkçe öğretmenlerinin yazım kılavuzlarına karşı tutum ve görüşleri belirleyip ortaya koymaktır. Türkçe öğretmenlerinin tutum ve görüşlerini belirlemeye yönelik, veri toplama aracı olarak anket çalışması yapılmıştır. Sonuç olarak Türkçe öğretmenlerinin yazım kılavuzu kullanımı tutumlarının gerekli; davranışlarının yazım kılavuzunu kullanmaya ve kullandırmaya yönelik olduğu; öğrencilerin yazım hatalarını en aza indirmek, Türkçeyi doğru kullanabilmelerini sağlamak için yazım kılavuzu kullanma alışkanlığının kazandırılması gerektiği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yazım kılavuzu, yazım (imla), Türkçe öğretimi

1. Giriş

Dilin dört temel becerisinden biri olan yazma, “düşünce, duygu, olay ve isteklerin soyut alandan yazı aracılığıyla somut alana dökülmesidir” (Yıldız vd, 2006: 266). “Yazma da konuşma gibi ihtiyaçtan doğmuş ve hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. İnsanlar duygu, düşünce, istek ve tasarımlarını, hayallerini başkalarına aktarmak, uzaktakilere duyurmak, gelecek nesillere ulaştırmak isterler. Bunun için de yazıya başvurulur” (Özbay, 2002: 73). Yazmak iletişim kurma ve bilgi aktarma aracı olarak ihtiyaçtır. “Sonuç olarak yazmak kişisel, toplumsal ve uğraşsal bir gereksinimin ürünüdür” (Pilancı vd, 2003: 174).

“Yazı, dili kalıcı yapan sistemdir. Yine dili başkalarına tanıtmak, yaymak için de dil, iyi bir araçtır” (Sağır, 1999: 25). Söz söylendiği yerde kalır, unutulmaya mahkûmdur. Yazı ise duyguların, düşüncülerin, bilgilerin zaman ve mekân olarak aktarılmasını sağlar. Yazı, geçmişle gelecek arasında, farklı coğrafyalar arasında iletişim kurar. Yazı bir bağ, köprü, aktarıcı rollerini üstlenir. Yazı aynı zamanda geçmiş günümüze taşır. Yazı sayesinde tarih ve kültür aktarımı sağlanır. Bu sebeple insanlığın asıl gelişimi yazının icadından sonra gerçekleşmiştir. İnsanlık yazının icadıyla gelişme sürecine girmiş, kendilerini tanımış ve ifade etmiştir.

Düşüncelerin aktarımını sağlayan yazı eyleminin sistemli ve kurallı olması gerekmektedir. Bu sistem yazılı anlatımı ifade eder. “Yazılı anlatım, bir konuyu ve o konu ile ilgili fikirleri cümle ve paragraflara göre düzenleme; düşünceyi, duyguyu, olayı yazı ile anlatma; düşünce gücüne sahip olanların görüş, fikir ve duygularıyla gözlem, deney ve tecrübelerini seçilen konuyla ilgisi ölçüsünde planlayıp dilin kurallarına uygun olarak yazma işlemi olarak tanımlanmaktadır” (Demirel, 1999: 59; Ağca, 1999: 109). “Yazılı anlatımın varlığı dilin kurallarına ve düşüncenin varlığına dayanır” (Karadüz, 2008: 430). Cümlelerin şekil ve anlam olarak birbirleriyle uyum içerisinde bir bütün haline gelerek oluşan yazının belli bir düzeni ve kuralları olması tabidir. Bu kuralların uygulanabilmesi ve aktarılabilmesi için bir kılavuz gereklidir.

2. Yazım

Yazım kavramı TDK Türkçe Sözlüğünde şu şekilde tanımlanmaktadır: “Bir dilin belli kurallarla yazıya geçirilmesi, imlâ” (TS, 2009: 2155). Bu kavrama ilişkin bir başka tanımlama ise şöyledir: “Yazım, doğru anlamayı kolaylaştırmak için sözlü anlatımda ses, dizim, anlam, önerme ve söz dışı göstergelere yüklenen ayrımların yazılı metinde görselleştirilmesidir” (Demircan, 2001: 11). Yazım, sözcüklerin doğru olarak yazıya geçirilmesini sağlayan ortak yazma şeklidir. Yazım, anlaşılabilirliği kolaylaştırmak için sözlü anlatımda yer alan bazı kavramların harf denilen göstergelerle yazılı metin haline getirilerek somutlaştırılmasıdır. Yazım/implâ, bireyin dil bilincini, eğitimini gösterir.

Yazım, üst beceridir; yazının istenilen seviye ulaşması için imla zorunludur. “Doğru yazma, doğru okumayı ve doğru anlamlandırmayı sağlar. İmlânın düzgünlüğü aydın olmanın bir göstergesidir” (Akalm vd, 2001: 219).

“Yazım, bir dilin belli kurallar dâhilinde somut göstergeler olan harflerle ifade edilmiştir. Bu ifadeden anlaşıldığı üzere yazma eylemi gelişirken bir takım kuralları da belirlenmiştir. Bu kurallara herkes uymak zorundadır; çünkü iletişimin doğruluğu, anlatımın düzenli ve açık oluşu bu kurallara bağlıdır”(Yıldız, 2002:XII). Bu kurallar yazımın doğru anlaşılabilmesi için gereklidir.

2.1. Yazım Kuralları

“Yazım kuralları, dilin gelişme sürecinde ortaya çıkan dil bilgisi kurallarına bağlı olarak biçimlenir” (Karadüz, 2008: 430). Buna göre: “Bir dilin sözcüklerinin doğru olarak

yazıya geçirilmesini sağlayan ortak yazma biçimine yazım (imlâ) denir” (Kavcar vd, 2002: 50). İmlâ bir kurallar bütünüdür. Yazım kuralları sayesinde dilde birlik sağlanır. Yazıda birlik, dilde birlik sayesinde bireyler ve toplum arasında sağlıklı bir iletişim sağlanacaktır. Yazımın hedefine ulaşması için yazım kuralları ve kuralları kapsayan yazım kılavuzu vazgeçilmezdir.

Yazım kuralları dilin doğal gelişim sürecinden sonra oluşturulmuş olsa dahi dilin anlam ve ses özelliklerinden ayrı düşünülemez. “Yazılı kullanımında oluşan kurallar, dilin doğal gelişim sürecinde ortaya çıkan ses ve anlam dizgesine göre tespit edilir. Yazım kuralları, her ne kadar da dilin doğal gelişim süreciyle birlikte ve iç içe ortaya çıkmamış olsa da bir dilin yazım kurallarıyla o dilin anlam ve ses özellikleri arasında bir ilişki olduğu kesindir. Çünkü yazım gelişigüzel kurallar bütünü değil, kaynağını dilin işleyişinden, kullanılışından alan dizgesel bir nitelik taşımaktadır” (Karadüz, 2008: 432-433).

Yazım, kurallara dayalıdır ve sağlıklı iletişime hizmet etmek ihtiyacından doğmuştur. Yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine uyularak kaleme alınmış bir yazı, amacına ulaşır; muhatabı tarafından doğru bir şekilde anlaşılır. Yazılı anlatım alanında kurallar oluşturulurken ihtiyaçlara cevap vermesi ve düzeni sağlayıp koruması esas alınmıştır. Noktalama kuralları da yazım kuralları gibi, bir yazının doğru okunup anlaşılmasını sağlamak için oluşturulmuş kurallardır. Bu kurallar çerçevesinde bazı noktalama işaretleri kullanılır. “Konuşma dilinin ezgi, ton, durak, kavşak gibi sesletim öğelerinin bir bölümü, noktalama imleri aracılığıyla yazıya yansıtılır. Böylelikle yazının anlaşılır olması, anlamın açıklık kazanması, yanlış anlaşılmanın engellenmesi ve yazının özüne uygun biçimde okunması sağlanır” (DD-YK, 2000: 56).

Hem yazım hem de noktalama kuralları, dilin görevini gereği gibi yapabilmesine, belli bir düzeni koruyabilmesine hizmet etmektedir. Bu kurallar, örgün eğitim kurumlarımızda öğretilmektedir. Bu kuralları beceriye dönüştürmek sadece okulların sorumluluğunda değildir. Bireyler aile içinden okul hayatına kadar yaşamın her alanında bu kurallara karşı gereken hassasiyeti göstermek durumundadırlar. Yazım kuralları yazmada birliği sağlama, noktalama işaretlerinin de yazımın anlaşılmasını kolaylaştırma ve anlamı netleştirmede işlevleri dikkate alındığında “dil bilgisi öğretiminin önemli bir boyutunun yazım ve noktalama çalışmaları olduğu ortaya çıkar” (Yıldız, 2002:9).

“Anlamın oluşması, yazılı ifadenin doğru ve yazım kurallarına uygun bir şekilde kullanılmasına bağlıdır. Yazı, dilin kurallarıyla uyum sağladığı sürece düşünce ya da anlamı biçimlendirir” (Karadüz, 2008: 430). Ana dili kullanımında yazım kuralları çok önemli bir yere sahiptir. Dil yolculuğumuzun trafik ışıkları da diyebileceğimiz yazım kuralları ilköğretim birinci sınıftan itibaren program içerisinde öğrencilere öğretilmeye ve kavratılmaya çalışılır. İlköğretim birinci sınıftan başlayıp yükseköğretimde de devam eden yazım ve noktalama öğretiminde istenilen verim alınmamaktadır. “Kısa süre içerisinde batılıların ‘didaktik’ dediği anlayış çerçevesinde Çocuk Edebiyatını ve Türkçe Öğretimi bilimsel bir disiplin anlayışına oturtmazsak dille ilgili şikâyetlerimiz azalmayacak, aksine artarak devam edecektir.” (Cemiloğlu, 2004: 12). Türkçe Öğretiminin önemli bir bölümünü oluşturan yazım ve noktalama öğretimi belli bir disiplin içerisinde ve beceri haline getirilerek gerçekleştirilmelidir.

İmlâ kuralları, noktalama işaretleri dil bilgisi içerisinde düşünülmelidir. Dil bilgisi, dilin bir beceri alanından ziyade dört temel dil becerileri olan okuma, dinleme, konuşma ve yazmaya yardımcı olan bir alandır. Dil, ulusal varlığın en önemlisi ögesi olduğuna göre, gramer de bu başta gelen ögenin temel koruyucusu ve besleyicisidir. “Dil bilgisi çalışmaları, doğru, hızlı, anlayarak okumak; doğru ve etkili konuşup yazmak; dili güvenle kullanmak;

konuşurken ve yazarken uyulan kuralların bilincine varmak için gereklidir” (Nas, 2003: 212). Dil bilgisi kuralları ile dört temel dil becerileri adeta birbirini tamamlar niteliktedir. Dil bilgisi sayesinde temel becerilerde uygulanan kurallar, bilinçli bir şekilde kullanılır. “Dilinin kurallarını, inceliklerini, güzelliklerini tanıyan öğrenci daha doğru düşünür, konuşmalarında ve yazılarında daha dikkatli davranır” (Sağır, 2002: 26). Yazı, birikimlerin belli bir düzen çerçevesinde aktarımıdır. Bu düzeni sağlayan dil bilgisi, yazım ve noktalama kurallarıdır. Bu kurallar ise dil uzmanları tarafından halkın konuştuğu dilin mevcut kurallarını belirlemekle oluşturulur.

“Atatürk, 1935’te Osmanlıca -Türkçe Cep Kılavuzu hazırlatmıştır. Bu Cep Kılavuzu, hem telaffuzda, hem de imlada halkın Türkçeyi kullanmasında önemli bir görevi yerine getirdi.(Parlakıyıldız,2008:543)” Atatürk’ün bu çalışması yazım kurallarının kılavuzlaştırılması/ kitaplaştırılması gerekliliğini göstermektedir.

Kılavuzlardaki kuralların gerekliliğinin yanı sıra fazla olması, baskılarda değişiklik göstermesi kuralların avantajını dezavantaja dönüştürebilmektedir. “Kılavuzlarımızdaki kuralların çokluğu, bazı kuralların tam olarak anlaşılır olmaması, birtakım kelimelerin kılavuzların dizininde yer almaması ve bazı kılavuzlarda kuralla çelişen yazımlar, imlamızın öğrenilmesi ve öğretilmesini zorlaştırmaktadır. 12 yıl içerisinde çıkarılan kılavuzlarda bu kadar kural farkı olması bir öğrencinin hatta bir öğretmenin Türkçenin imlasının doğru bir şekilde öğrenilmesini güçleştirmektedir” (Güler, 2008: 13). “Zaten bu kadar çok kuralı Türkçeyi yazmak durumunda bulunan ilköğretim veya lise öğrencisini bir yana bırakın yükseköğretim öğrencisine, hatta meslek sahiplerine bile öğretmek zor görünmektedir” (Özkan, 2001: 353). Kuralların çok olması ve sık sık değiştirilmesi hem öğrenmeyi hem de bu kuralların kalıcı hale gelmesini zorlaştırmaktadır. “İmla bir kalıp olduğuna göre, her dilin söyleyişine en uygun kalıpları bulması ve bunları kullanması gerekir. Bir dilin imlasını sık sık değiştirmek doğru değildir. Çünkü imla birliği aynı zamanda yazı dilinde, konuşmada ve eğitimde birlik demektir” (Tulum, 1986: 3).

2.2. Yazım (İmla) Kılavuzu

Yazım kılavuzları dil becerilerini edinme ve ifadeyi sağlam temellere oturtmak için gereklidir. “Yazıma ilişkin bütün bilgilerin yer aldığı yazım kılavuzunun önemli bir yeri vardır” (Kolaç, 2009: 51).

Sözcüklerin doğru yazılışlarını öğretmek, doğru yazım yoluyla sözcükleri doğru söylemeye alıştırmak, yazım kurallarını öğretmek yazım kılavuzuna sadık kalınarak öğretilir. Yazma gibi sistemli ve düzenli bir eylemin kurallarına hâkim olmak için ancak yazım kuralları, sözcüklerin doğru yazımı gibi konuları ihtiva eden yazım kılavuzu kullanılmalıdır. Nasıl ki bir cihazın usulüne uygun olarak kullanılması için o cihazın dilinden anlayan, cihazı üreten, piyasaya süren kişilerce hazırlanan kılavuzlardan istifade edilmesi gerekiyorsa; yazma gibi sistemli ve belli bir birikim ve bilgi gerektiren bir eylem de, yazım kılavuzlarının kullanılmasyla doğru bir şekilde gerçekleştirilmiş olur.

“Sözlü konuşmanın yazıya dökülmesi yazım sorununu gündeme getiriyor. Hiçbir dil yoktur ki, sözleri, sesleri, yazım imleriyle, tam olarak anlatılabilsin. Türkçe yazım, konuşma ile yazmayı oldukça yakınlaştırmıştır. Türkçeye konuştuğu gibi yazabilen, yazıldığı gibi konuşulabilen bir dil diye bakılabilir. Gene de değişik seste olan harfleri heceleme, konuşma özelliklerini göstermeye yetecek bir yazımımız yoktur. Sözcüklerin zamanla uğrayacakları değişiklikler de göz önünde bulundurulsa, yazımın donmuş bir kalıp olarak düşünülmemesi gerekir” (Onaran, 1988: 18-19). Sözcükler zamanla değişikliğe uğradığı için yazımında da farklılıklar arz eder. Bu farklılıklar, dildeki gelişmeleri ve değişiklikleri göz önünde bulundurularak hazırlanan yazım kılavuzlarında belirtilir.

Dilin yazıya geçirilmesinde hataların oluşması, iletişim sürecini olumsuz yönde etkiler. “Sözlü iletişimde hatalar hoşgörüle karşılanırken yazmada hata pek kabul edilmez.” (Aydın, 2000: 54). Yazılı anlatımda ses olayları, imlâ kuralları, noktalama işaretleri, anlatım bozuklukları konularında hatalar göze çarpar. Bu hataların yazıda olması iyi bir yazılı anlatımdan beklenen davranışlar değildir. Bunun için “Her kelimeyi doğru ve düzgün söylemek (telaffuz), doğru yazmak (imla) ve öğrencilere doğru söyletmek ve yazdırmak gerekir.” (Karakuş, 2005: 131). Yazılı anlatım üzerinde titizlikle durulması gerekmektedir. Cümle oluştururken bazı yazım kurallarının ve noktalama işaretlerinin kullanılması gerektiği üzerinde durulmalı, bu kullanımlar örnek üzerinde gösterilmelidir. Yazılı anlatıma gereken önemi gösterebilmek, yazım kurallarını içinde barındıran yazım kılavuzuyla ve kılavuzu kullanma alışkanlığına sahip öğrenci/öğretmenle mümkün olur.

“...2876 sayılı “Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yasası’nın 37. maddesine göre, Türkiye’de imlâ kurallarını belirlemek ve imlâ kılavuzu yayımlamak yetkisi Türk Dil Kurumuna verilmiştir. Bu sebeple başta kamu kuruluşları olmak üzere bütün kuruluşların ve vatandaşlarımızın, TDK’nin İmlâ Kılavuzu’ndaki kurallara uymasının saymakla bitiremeyeceğim yararları görülecektir” (Tan, 2001: 763).

2.2.1. Konu ile İlgili Yapılan Çalışmalar

Yazım kılavuzunun kullanım sıklığı konusundaki çalışmalar sınırlı olmakla beraber yazma öğretimi, kelime hazinesi, yazılı anlatım becerileri konularını içeren çalışmalarda, yazım kılavuzunun kullanımıyla ilgili bilgiler mevcuttur.

Türkçe Eğitiminde Kelime Hazinesinin Önemi başlıklı makalede (Özbay, Melanlıoğlu, 2008) öğrencilere kelime kazandırmada uygulanması gereken kelime öğretim yöntemleri incelenmiştir. Kelime öğretimi ve kelime hazinesini geliştirmek için öğrencilere sözlük ve yazım kılavuzu kullandırma alışkanlığının kazandırılması gerektiği ifade edilmiştir. Kelime çalışmaları ile öğrencilerin kelimelerin yazımına dikkat edeceği, sözlük ve yazım kılavuzu gibi başvuru kitaplarını kullanmayı öğrenecekleri sonucuna ulaşılmıştır. Kelime öğretimi sırasında yazım ve telaffuz üzerinde durulması gerektiği önerisi yazım kılavuzu kullanmayı özendirilmektedir.

“Yazılı anlatımları” Açısından Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bilgi ve Beceri Düzeylerine Yönelik Bir Değerlendirme başlıklı makalede (Uçgun, 2009) Türkçe öğretmen adaylarının bilgi ve beceri düzeyleri yazılı anlatım çalışmalarına dayandırılarak tespit edilmeye çalışılmıştır. Öğretmen adaylarının sınav kâğıtlarındaki hatalar TDK yazım kılavuzu kullanılarak tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının yazılı anlatımda bilgilerini beceriye dönüştürememe nedenleri açıklanmıştır.

İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi: Erzincan Örneği başlıklı makalede (Yılmaz, 2011) ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazılı anlatım becerileri çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Bu değişkenlerden biri de ilköğretim öğrencilerinin yazım kılavuzuna sahip olmalarıyla yazılı anlatım becerileri arasındaki ilişkidir. Çalışmada öğrencilerin ilköğretim okulları düzeyinde bir yazım kılavuzuna sahip olmasına göre yazılı anlatım becerileri ile ilgili bağımsız T Testi sonucuna göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Test sonuçlarına göre ilköğretim düzeyinde bir yazım kılavuzuna sahip olan öğrencilerin yazılı anlatım becerileri daha üst düzeydedir. Çalışmanın sonunda öğrencilere yazım kılavuzu ve sözlük kullandırma alışkanlığı kazandırılması gerektiği önerilmiştir.

Türk Dil Kurumunun İmlâ/Yazım Kılavuzlarındaki Değişiklikler Üzerine Bir İnceleme başlıklı makalede (Sancak vd., 2009) 1996-2005 yılları arasında çıkan yazım kılavuzlarındaki kelime sayısı artışını ve değişiklikleri incelenmiştir. Dilde birlik adına yapılan bu değişiklikler olumlu olarak değerlendirilmiştir.

Karagül'ün (2010:278) çalışmasında öğrencilere yazım kılavuzu taşıma ve kullanma alışkanlığını kazandırması, Türkçe öğretmenlerinin yazım ve noktalama kurallarını doğru bir biçimde uygulayabilme konusunda sıkıntı yaşayan öğrencilere büyük bir sabır titizlikle ilgilenmesi ve onlara bu konuyla ilgili ek alıştırmalar ve ödevler vermesi, Türkçe öğretmenleri, Türkçeyi doğru bir biçimde kullanma, yazım ve noktalama kurallarını etkili bir biçimde uygulama, etkili bir iletişim becerisine sahip olma konularında öğrencilerine model olması gerektiği önerilerde belirtilmiştir.

Bağcı'ya göre (2011:682) öğrencilere sözlük ve yazım kılavuzu kullanma alışkanlığı mutlaka kazandırılmalıdır. Bunun için öğrencilere sözlük ve yazım kılavuzu alınması tavsiye edilebileceği gibi öğrenciler TDK internet sitesindeki sanal sözlük ve yazım kılavuzuna da yönlendirilebilir.

Kolaç'a göre (2009: 52) "Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu kullanma alışkanlığını kazandırmada ve model olmada öğretmenlere özellikle de ilköğretimde görev yapacak öğretmenlere büyük görevler düşmektedir."

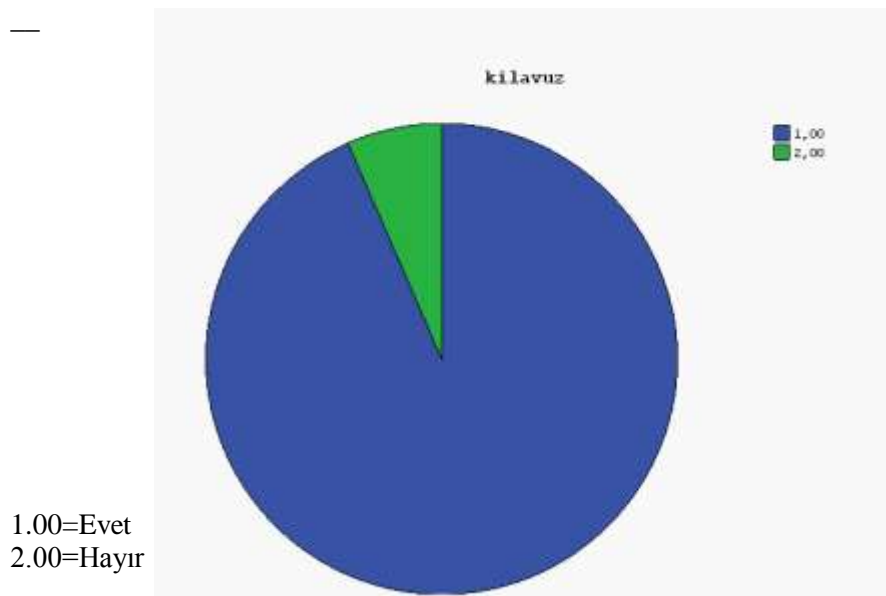
3. Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde Türkçe öğretmenlerinin yazım kılavuzu kullanma konusundaki tutum ve görüşlerini belirlemeye yönelik Mardin merkez ilköğretimdeki 46 öğretmene uygulanan anketin soruları doğrultusunda elde edilen bulgular üzerinde durulmuştur.

Tablo 3.1. Türkçe Öğretmenlerinin Bir Yazım Kılavuzuna Sahip Olma Ortalaması

	Frekans	Yüzde	V Yüzde	C Yüzde
V 1,00	43	93,5	93,5	93,5
2,00	3	6,5	6,5	100,0
Toplam	46	100,0	100,0	

Şekil 1. Yazım Kılavuzu Ortalaması

Ankete katılan 46 öğretmenden 43'ünün yazım kılavuzu vardır. Bu % 93,5'lik bir orana denk gelmektedir.

Tablo 3.2. Okul Dolabında veya Sınıf Kitaplığında Yazım Kılavuzu Bulunmasının Ortalaması

	Frekans	Yüzde	V Yüzde	C Yüzde
V Evet	39	84,8	84,8	84,8
Hayır	7	15,2	15,2	100,0
Toplam	46	100,0	100,0	

43 öğretmenin kendine ait yazım kılavuzu bulunmakla birlikte, 39 öğretmenin okuldaki dolabında veya sınıftaki kitaplığında bir yazım kılavuzu mevcuttur. % 84,8'lik bu oranın %100 olması beklenmekteydi.

Tablo 3.3. Okul Dolabındaki Veya Sınıf Kitaplığındaki Yazım Kılavuzu ile Yazım Kılavuzu Alımı Arasında İlişki

	Alım			Toplam
	1,00	2,00	99,00	
Kitaplık Evet	28	10	1	39
Hayır	4	3	0	7
Toplam	32	13	1	46

Okuldaki dolabında veya sınıftaki kitaplığında bir yazım kılavuzu mevcut olan öğretmenlerin 28'i öğrencilerine yazım kılavuzu aldırılmaktadır. Toplam 32 öğretmenin, öğrencilerine yazım kılavuzu aldıkları görülmektedir. %70'lik bu oranın, % 100 olması beklenilmekteydi. Kitaplığında yazım kılavuzu olmayan 4 öğretmenin de öğrencilerine kılavuz aldıkları tablodan çıkartılacak başka bir sonuçtur.

Tablo 3.4. Kılavuz Ortalaması ile Öğrencilere Yazım Kılavuzu Aldırma Arasındaki İlişki

		Alım			Toplam
		Evet	Hayır	99,00	
Kılavuz 1,00		29	13	1	43
2,00		3	0	0	3
Toplam		32	13	1	46

Öğretmenlerin 43'ünün yazım kılavuzu vardır. Yazım kılavuzu olan 13 öğretmen öğrencilerine yazım kılavuzu aldırılmamaktadır. Kılavuzu olan 29 öğretmenle birlikte kılavuzu olmayan 3 öğretmen de öğrencilerine kılavuz aldırılmaktadır.

Tablo 3.5. Öğrencilere Yazım Kılavuzu Aldırma ile Öğrencilere Sınıf Kitaplığındaki Yazım Kılavuzunu Kullandırma Arasındaki İlişki

	Ortak kullanım			Toplam
	Evet	Hayır	3,00	Evet
Alım Evet	6	25	1	32
Hayır	7	6	0	13
99,00	1	0	0	1
Toplam	14	31	1	46

Öğrencilerine yazım kılavuzu aldırma öğretmenlerin, öğrencilerine sınıf kitaplığındaki yazım kılavuzunu kullandırmak yerine yazım kılavuzu aldırıldıklarını tablodan çıkartılacak bir sonuçtur. Bu iki ifade birbiriyle örtüşmektedir. Zira sınıf kitaplığındaki yazım kılavuzunu kullandırmak yerine yazım kılavuzu aldırılmayı tercih eden öğretmenlerin, öğrencilerine yazım kılavuzu aldırıyorum ifadesinde ‘evet’ yanıtını vermeleri birbirini tamamlar niteliktedir.

Tablo 3.6. Yazım Kılavuzunu Kullanmaya Yönelik Tutumun Ortalaması

	Frekans	Yüzde	V Yüzde	C Yüzde
V Gerekli	45	97,8	97,8	97,8
Gereksiz	1	2,2	2,2	100,0
Toplam	46	100,0	100,0	

45 öğretmenin yazım kılavuzuna yönelik tutumu *gerekli* şeklindedir.

Tablo 3.7. Yazım Kılavuzuna Yönelik Tutum ile Öğrencilere Yazım Kılavuzu Aldırma Arasındaki İlişki

	Alım			Toplam
	1,00	2,00	99,00	1,00
Tutum Gerekli	32	12	1	45
Gereksiz	0	1	0	1
Toplam	32	13	1	46

32 öğretmen, öğrencilerine yazım kılavuzu aldırılmakta, 13 öğretmen aldırılmamaktadır. 1 öğretmen ise soruyu yanıtlamamıştır. 13 öğretmenin öğrencilerine yazım kılavuzu aldırılmamasının nedeni yazım kılavuzunu kullanmayı gereksiz görmekle ilgili değildir. Zira tablodan da anlaşılacağı üzere öğrencilerine yazım kılavuzu aldırılmayan öğretmenlerin yazım kılavuzu kullanma konusundaki tutumları “gerekli” şeklindedir.

Tablo 3.8. Yazım Kurallarını Öğrenmek İçin Yazım Kılavuzunu Kullanan Öğretmenlerin Ortalaması

	Frekans	Yüzde	V Yüzde	C Yüzde
V Tamamen katılıyorum	26	56,5	56,5	56,5
Katılıyorum	16	34,8	34,8	91,3
Kararsızım	3	6,5	6,5	97,8
Katılmıyorum	1	2,2	2,2	100,0
Toplam	46	100,0	100,0	

Öğretmenlerin % 91,3'ü 'yazım kurallarını öğrenmek için yazım kılavuzunu' kullanmaktadırlar.

Tablo 3.9. Öğretmenlerin Öğrencileri Yazım Kılavuzuna Bakmaya Yönlendirmesi ile Öğrencilerin Yazım Kılavuzu Kullanma Alışkanlığını Kazanması Arasındaki İlişki

	d20				Toplam
	Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Kesinlikle katılmıyorum	
d19 Tamamen katılıyorum	13	1	0	0	14
Katılıyorum	4	20	1	0	25
Kararsızım	0	3	0	0	3
Katılıyorum	1	2	0	0	3
Kesinlikle katılmıyorum	0	0	0	1	1
Toplam	18	26	1	1	46

Öğretmenlerin 39'u 'bir sözcüğün doğru yazılışını bilse dahi örnek olmak için öğrencileri yazım kılavuzuna bakmaya yönlendirmeli (d 19)' maddesine tamamen katılmakta/katılmakla birlikte; 'öğrencilerini yazım kılavuzu kullanılmaya yönlendirerek, öğrencilerin bilgiye kendi çabasıyla ulaşmasını ve yazım kılavuzu alışkanlığı kazanması (d 20)' ifadesine 44 öğretmen tamamen katılmakta/katılmaktadırlar. O halde öğretmenler öğrencilerine yazım kılavuzu kullanma alışkanlığını kazandırma isteği ile birlikte kendileri de bir sözcüğün doğru yazılışını bilseler dahi öğrencilere örnek olmak için kılavuz kullanarak birbiriyle örtüşen tutum ve davranış örneği göstermektedirler.

Tablo 3.10. 'Yazım Kılavuzu Ağır ve Kullanışsız Bir Biçime Sahiptir' İfadesinin Ortalaması

	Frekans	Yüzde	V Yüzde	C Yüzde
V Tamamen katılıyorum	2	4,3	4,3	4,3
Katılıyorum	10	21,7	21,7	26,1
Kararsızım	9	19,6	19,6	45,7
Katılmıyorum	20	43,5	43,5	89,1
Kesinlikle katılmıyorum	5	10,9	10,9	10,9
Toplam	46	100,0	100,0	100,0

Yazım kılavuzunu ağır ve kullanışsız (d 8) bir biçimde gören öğretmenlerin % 26'sı bu fikre tamamen katılmakta/katılmaktadırlar. % 54,4'ü ise bu fikre katılmamakta/kesinlikle katılmamaktadır. 12 öğretmen yazım kılavuzunun biçimsel özelliklerini olumlu bulmakta, 9 öğretmen kararsız kalmakta, 25 öğretmen ise olumsuz bulmaktadır.

Tablo 3.11. 'Yazım Kılavuzu Ağır ve Kullanışsız Bir Biçime Sahiptir' ve 'İyi Bir Yazım Kılavuzu Kolay Taşınabilir ve Pratik Bir Kullanıma Sahip Olmalıdır' Arasındaki İlişki

	D28				Toplam
	Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Kesinlikle katılmıyorum	
d8 Tamamen katılıyorum	1	0	0	1	2
Katılıyorum	7	3	0	0	10
Kararsızım	4	4	1	0	9
Katılmıyorum	7	13	0	0	20
Kesinlikle katılmıyorum	2	3	0	0	5
Toplam	21	23	1	1	46

Yazım kılavuzu ağır ve kullanışsız bir biçime sahiptir (d 8) ifadesine katılan öğretmenler aynı zamanda 'iyi bir yazım kılavuzunun kolay taşınabilir ve pratik bir kullanımına sahip olması (d 28) gerektiği' ifadesine katılmaktadırlar. Öğretmenlerin % 95,6'sı 'iyi bir yazım kılavuzunun kolay taşınabilir ve pratik bir kullanımına sahip olması gerektiğine' inanmaktadırlar. Bu düşüncede olan öğretmenlerin % 55'i 'yazım kılavuzlarının ağır ve kullanışsız bir biçime sahiptir' ifadesine katılmamakta/kesinlikle katılmamaktadırlar.

Tablo 3.12. Öğretmenlerin Kitap Okuma Sıklığı ile Öğretmenlerin Kitap Okurken Yazım Kılavuzu Kullanması Arasındaki İlişki

	d1				Toplam
	Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	
Kitap 2,00	0	1	1	0	2
3,00	10	5	1	1	17
4,00	2	8	1	2	13
5,00	7	4	1	2	14
Toplam	19	18	4	5	46

Ayda 1 kitap okuyanlardan 15, ayda 2 kitap okuyanlardan 10, haftada 1 kitap okuyanlardan 11 öğretmen 'kitap okurken yazım kılavuzu kullanmanın (d 1)' gerekli olduğunu düşünmektedirler. Kitap okurken yazım kılavuzu kullanmak gerektiği düşüncesine kararsız 4, katılmayan 5 öğretmen vardır.

Tablo 3.13. Kitap Okurken Yazım Kılavuzu Kullanan Öğretmenler ile Kitap Okurken Yazım Kılavuzu Kullanmanın Gerekli Olduğunu Düşünen Öğretmenler Arasındaki İlişki

	d1				Toplam
	Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	
Kitap kullanım Her zaman	3	1	0	0	4
Sık sık	2	1	0	0	3
Çoğu zaman	5	6	0	0	11
Nadiren	8	8	4	3	23
Hiçbir zaman	1	2	0	2	5
Toplam	19	18	4	5	46

Kitap okurken yazım kılavuzu kullanan öğretmenler, kitap okurken yazım kılavuzu kullanmanın gerekli olduğuna (d 1) katılmaktadırlar. Kitap okurken yazım kılavuzunu 'her zaman', 'sık sık', 'çoğu zaman', 'nadiren' kullananlar; kitap okurken yazım kılavuzu kullanmanın gerekli olduğuna tamamen katılmakta/katılmaktadırlar. Kitap okurken yazım kılavuzunu 'hiçbir zaman' kullanmayan 3 öğretmen bile kitap okurken kılavuz kullanmanın gerekliliğine katılmaktadırlar.

Tablo 3.14. Bir Kelimenin Doğru Yazımını Öğrenmek İçin Başvurulan Kaynaklar ile Kılavuz Kullanma Alışkanlığı Kazandırmak İçin Öğrencileri İnternet Üzerinden Yazım Kılavuzuna Yönlendiren Öğretmenler Arasındaki İlişki

		d30					Toplam
		Tamamen katılıyor	Katılıyor	Kararsız	Katılmıyor	Kesinlikle katılmıyor	
Yazım	1,00	5	4	2	0	1	12
	2,00	0	0	0	0	1	1
	3,00	2	10	11	7	1	31
	4,00	1	0	1	0	0	2
Toplam		8	14	14	7	3	46

Bir kelimenin doğru yazımını öğrenmek için öğretmenlerin 31'i basılı yazım kılavuzunu; 12'si ise internet arama motorunu kullanmaktadır. İnternetin arama motorunu kullanan öğretmenler, öğrencilerin kılavuz kullanma alışkanlıklarını geliştirmek için, öğrencileri internet üzerinden yazım kılavuzu kullanmaya (d 30) yönlendirmektedir. Basılı yazım kılavuzu kullanan öğretmenlerin de bir kısmı öğrencileri kılavuz kullanma alışkanlığını kazandırmak adına internet üzerinden yazım kılavuzu kullanmaya yönlendirmektedir.

Tablo 3.15. Sınıf Mevcudu ile Öğrenci Sayısının Fazla Olmasının Yazım Kılavuzunu Kullanımını Zorlaştırması Arasındaki İlişki

		d10					Toplam
		Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum	
Mevcut	1,00	2	5	3	5	1	16
	2,00	1	6	3	2	0	12
	3,00	0	4	2	7	0	13
	4,00	0	0	0	2	0	2
	5,00	1	1	0	1	0	3
Toplam		4	16	8	17	1	46

Öğretmenlerin derse girdikleri sınıfların ortalaması genellikle 20-25, 26-30, 31-35 şeklindedir. 'Sınıflardaki öğrenci sayısının fazla olması yazım kılavuzunun kullanımını zorlandırmaktadır (d 10)' ifadesinde öğretmenler ikiye bölünmüştür. Sınıf mevcudu 20-25 arası olanlar, 'sınıflardaki öğrenci sayısının fazla olması yazım kılavuzunu kullanımını zorlandırmaktadır (d 10)' ifadesine katılanların katılmayanların sayısı ortakken, mevcudu 26-30 arasında olanların çoğu katılmakta; mevcudu 31-35 arasında olanların çoğu katılmamaktadır. Bu sonuç yazım kılavuzunun sınıf mevcuduna göre kolaylaşıp zorlaşmadığını göstermektedir.

Tablo 3.16. Ders İçinde Yazım Kılavuzuna Bakma Sıklığı ile Öğretmenlerin Ders içinde Yazım Kılavuzuna Bakmasıyla Öğrencilerin Gözünde İtibarının Zedelenmesi Arasındaki İlişki

	d13					Toplam
	Tamamen katılıyor m	Katılıyor m	Kararsız m	Katılmıyor m	Kesinlikle katılmıyor m	
Bir derste	0	0	0	9	3	12
Bir hafta	1	1	1	7	4	14
Bir tema	0	1	4	7	4	16
99,00	0	0	1	2	1	4
Toplam	1	2	6	25	12	46

Ders içinde yazım kılavuzuna her derste bakma gereği duyan 12 öğretmen de ‘öğretmenin derste yazım kılavuzuna bakması, öğrencilerin gözündeki itibarını zedeler (d 13)’ ifadesine katılmamakta/kesinlikle katılmamakta; kılavuza haftada bir bakanlar, çoğunluk olarak katılmamakta/kesinlikle katılmamakta; bir tema boyunca bakanların çoğunluğu kararsız/katılıyorum/kesinlikle katılıyorum yanıtını vermektedirler. Öğretmenlerin yazım kılavuzu kullanma sıklıklarına göre de, öğrencilerin gözündeki itibarın zedelenmesi fikrine katılmadıklarını söyleyebiliriz. Sadece kullanma sıklığı azaldıkça itibarın zedelenmesi fikrine katılmayanların sayısı azalıp kararsız kalan öğretmen sayısı artmıştır.

Tablo 3.17. ‘Sözcüklerin Doğru Yazımını Öğrenmek İçin Yazım Kılavuzu Kullanan Öğretmenlerin Ortalaması’ ile ‘Sözcükleri Doğru Kullanmak İçin Yazım Kılavuzu Kullanımı Gereklidir’ Arasındaki İlişki

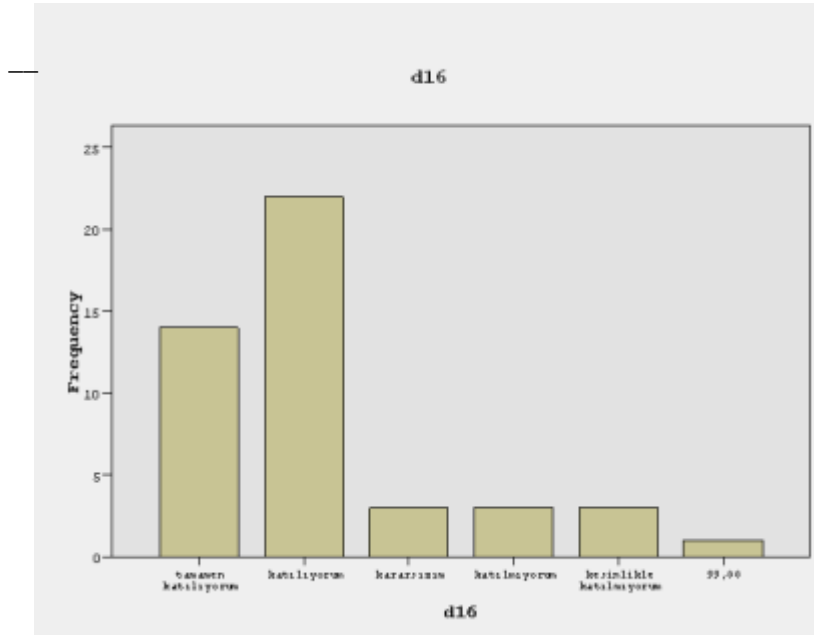
	d4				Toplam
	Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	
d2 Tamamen katılıyorum	23	8	0	0	31
Katılıyorum	4	6	2	1	13
Katılmıyorum	0	0	0	1	1
99,00	1	0	0	0	1
Toplam	28	14	2	2	46

Sözcüklerin doğru yazımını öğrenmek için yazım kılavuzu (d 2) kullanan öğretmenler, sözcükleri doğru kullanmak için yazım kılavuzu kullanımının (d 4) gerekli olduğuna katılarak birbiriyle örtüşen tutum ve davranış örneği sergilemişlerdir.

Tablo 3.18. Öğrencilerin Yazım Hatası Yaptıklarına Dair Öğretmenlerin Görüşlerinin Ortalaması

	Frekans	Yüzde	V Yüzde	C Yüzde
V Tamamen katılıyorum	14	30,4	30,4	30,4
Katılıyorum	22	47,8	47,8	78,3
Kararsızım	3	6,5	6,5	84,8
Katılmıyorum	3	6,5	6,5	91,3
Kesinlikle katılmıyorum	3	6,5	6,5	97,8
99,00	1	2,2	2,2	100,0
Toplam	46	100,0	100,0	

Şekil 2. Öğrencilerin Yazım Hatası Yaptıklarına Dair Türkçe Öğretmenlerinin Görüşlerinin Ortalaması

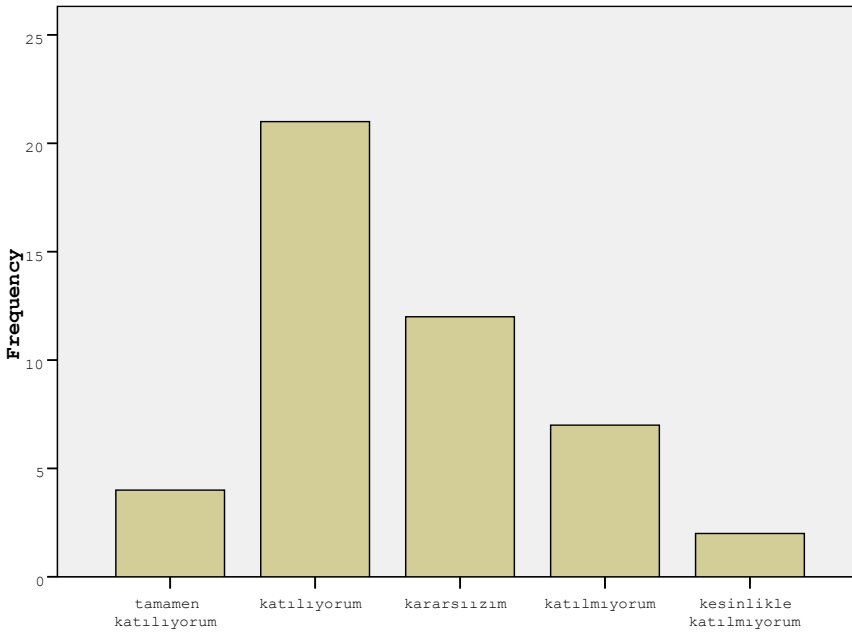
Öğretmenlerin % 78'i öğrencilerin çok fazla yazım hatası yaptıklarına tamamen katılmakta/katılmaktadırlar. Yazım hatasını en aza indirmenin yolunun yazım kılavuzu kullanma alışkanlığı ile ilgili olduğunu düşünen öğretmenler, yazım kılavuzunu gerekli görmekte aynı zamanda öğrencilerine kılavuz aldırılmaktadır.

Tablo 3.19. Çalışma Kitaplarındaki Yazı İle İlgili Etkinliklerin Yazım Kılavuzu Kullanımı Özendirme Ortalaması

	Frekans	Yüzde	V Yüzde	C Yüzde
V Tamamen katılıyorum	4	8,7	8,7	8,7
Katılıyorum	21	45,7	45,7	54,3
Kararsızım	12	26,1	26,1	80,4
Katılmıyorum	7	15,2	15,2	95,7
Kesinlikle katılmıyorum	2	4,3	4,3	100,0
Toplam	46	100,0	100,0	

Şekil 3. Çalışma Kitaplarındaki Yazı İle İlgili Etkinliklerin Yazım Kılavuzu Kullanımı Özendirme Ortalaması

d21

d21

‘Çalışma

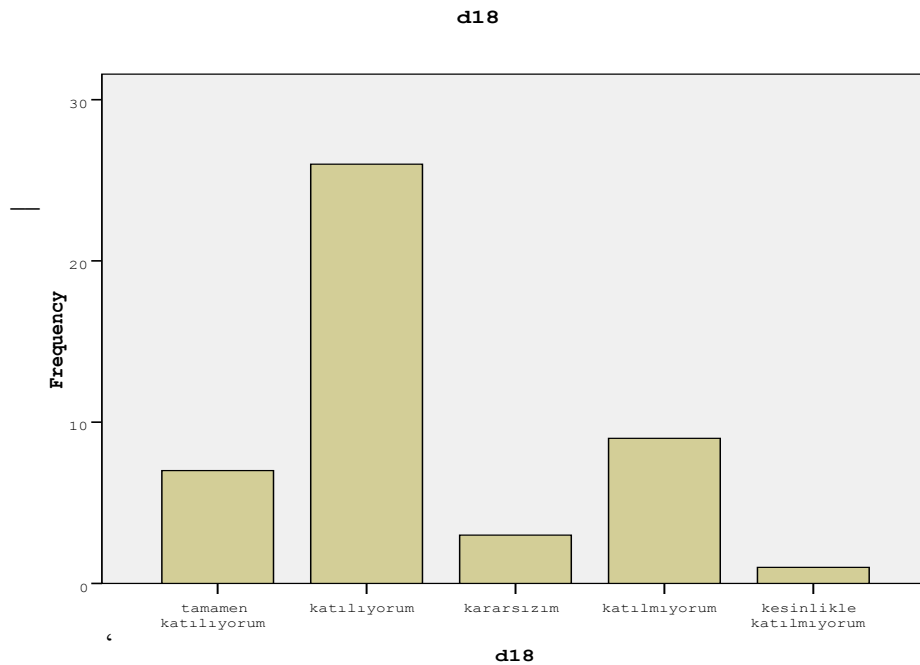
kitaplarındaki yazı ile ilgili etkinlikler yazım kılavuzu kullanımını özendirir (d 21)’ ifadesine öğretmenlerin % 54,4’ü katılmakta/tamamen katılmaktayken; kararsız kalanlar % 26,1; katılmayan/kesinlikle katılmayanlar ise % 9’luk dilimi kapsamaktadır. Çalışma ve öğretmen kılavuz kitaplarında yazım kılavuzu kullanmayı gerektirecek etkinlikleri incelediğimizde hemen her konuda bu etkinliklerin yer aldığı sonucunu çıkartabiliriz. Fakat kitapların kaynakça kısmında yazım kılavuzunun yer almayıp görsel olarak

öğretmeni/öğrenciyi tatmin etmemesi, öğrencilerin yazım ve noktalama kurallarında istenilen seviyeye gelmemeleri öğretmenlerin etkinlikler ve yazım kılavuzu ile ilgili gerekli bağlantıyı kurmakta kararsız kalmalarına ya da katılmamalarına sebep olmuştur.

Tablo 3. 20. ‘Öğrencilerin Yazımını Bilmedikleri Bir Sözcüğün Doğru Yazılışına Yazım Kılavuzundan Baktıklarında İkna Olmakta; Ayrıca Açıklama yapmaya Gerek Kalmamaktadır’ İfadesinin Ortalaması

	Frekans	Yüzde	V Yüzde	C Yüzde
V Tamamen katılıyorum	7	15,2	15,2	15,2
Katılıyorum	26	56,5	56,5	71,7
Kararsızım	3	6,5	6,5	78,3
Katılmıyorum	9	19,6	19,6	97,8
Kesinlikle katılmıyorum	1	2,2	2,2	100,0
Toplam	46	100,0	100,0	

Şekil 4. ‘Öğrencilerin Yazımını Bilmedikleri Bir Sözcüğün Doğru Yazılışına Yazım Kılavuzundan Baktıklarında İkna Olmakta; Ayrıca Açıklama yapmaya Gerek Kalmamaktadır’ İfadesinin Ortalaması

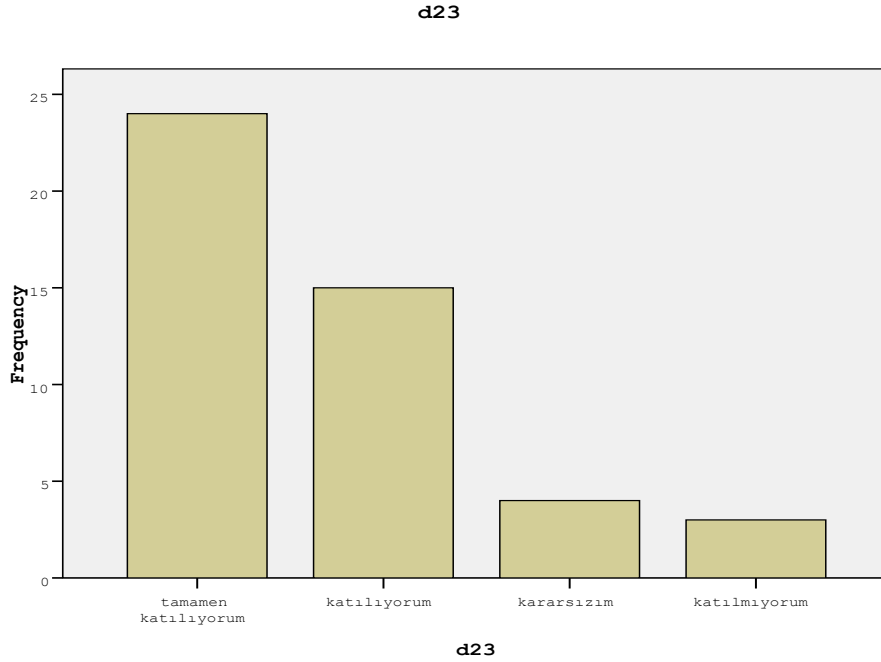

Öğrenciler yazımını bilmedikleri bir sözcüğün doğru yazılışına yazım kılavuzundan baktıklarında ikna olmakta; ayrıca açıklama yapmaya gerek kalmamaktadır (d 18) ifadesine öğretmenlerin %72'si tamamen katılmakta/katılmaktadırlar. Bu da öğrencilerin yazım kılavuzuna güvendiklerini göstermektedir.

Tablo 3.21. 'Ders ve Çalışma Kitaplarının Sonunda Yazım Kılavuzu Bulunmalıdır' İfadesinin Ortalaması

	Frekans	Yüzde	V Yüzde	C Yüzde
Tamamen katılıyorum	24	52,2	52,2	52,2
Katılıyorum	15	32,6	32,6	84,8
V Kararsızım	4	8,7	8,7	93,5
Katılmıyorum	3	6,5	6,5	100,0
Toplam	46	100,0	100,0	

Şekil 5. 'Ders ve Çalışma Kitaplarının Sonunda Yazım Kılavuzu Bulunmalıdır' İfadesinin Ortalaması

Öğretmenlerin % 85'i 'ders ve çalışma kitaplarının sonunda yazım kılavuzu bulundurulmasına' tamamen katılmakta/katılmaktadır. Yazım kılavuzu kullanmanın gerekli olduğunu düşünen öğretmenler, öğrencilerine yeni baskıları çıkan yazım kılavuzunu

aldırmakta zorlanmakta; öğrencilere kılavuz kullanma alışkanlığını kazandırmaya çalıştıkları için ders ve çalışma kitaplarının sonunda yazım kılavuzu bulunmasını talep ederek kılavuz kullanma ihtiyacını başka bir kaynağa ihtiyaç duymadan pratik bir şekilde gidermeye çalışmaktadırlar.

4. Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde araştırmada ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçlara yönelik olarak yapılan öneriler yer almaktadır.

4.1.Sonuçlar

Yazım kılavuzları yazım ve noktalama kurallarını, kelimelerin doğru yazımını belirlemek üzere kullanılmaktadır. Yazım, Türkçe dersi için hem dört temel dil becerilerinden en üst seviyeyi oluşturmakta hem de noktalama ile birlikte dil bilgisi kuralları içinde yer almaktadır. Böylece yazımın Türkçe dersinin önemli bir kısmını oluşturduğunu söylenebilir. Gerek Türkçe 6, 7 ve 8. sınıfların Öğrenci Çalışma Kitaplarında gerekse Öğretmen Kılavuz Kitaplarında yazım ve noktalama kurallarını kazandırmaya yönelik etkinlik ve kazanımlar mevcuttur. Öğrenci Çalışma Kitaplarında yer alan kazanımlar yazım kılavuzunu kullanılmaya yöneliktir. Etkinliklerin dışında öğrencilerin girmiş oldukları hemen hemen bütün sınavlarda yazım ve noktalama ile ilgili sorular mevcuttur. Aynı zamanda doğru yazmak ve doğru konuşmak, Türkçeyi iyi bir şekilde kullanabilmek için vazgeçilmezdir. Yazım kılavuzları da doğru yazımı sağlamak, yazımda birliği sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Ana dilini etkili bir şekilde öğretmeyi hedefleyen öğretmenlerin, ana dilinin doğru kullanılmasını sağlamak amacıyla hazırlanan yazım kılavuzlarına karşı gösterdikleri tutum ve görüşleri ölçmek amacıyla Mardin merkez ilköğretim okullarındaki Türkçe öğretmenlerine anket uygulanmıştır. Yazım kılavuzu kullanma konusundaki tutum ve görüşlerinin belirlenmeye çalışıldığı bu araştırmada elde edilen bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlar şu şekilde sıralanabilir:

1. Bulgulara bakıldığında yazım kılavuzu edinme durumunun öğretmenlerde oldukça yüksek olduğu görülmektedir. 46 öğretmeninden 43'ünün yazım kılavuzu vardır. Öğretmenlerinin çoğunluğunun yazım kılavuzu olmakla birlikte okuldaki dolabında veya sınıf kitaplığında yazım kılavuzu bulundurmaktadır. Kolaç, çalışmasında 100 Türkçe öğretmeni adayı üzerinde uyguladığı anket sonucuna göre (2009: 53) Türkçe öğretmen adaylarının yazım kılavuzu edinme durumunu düşük olarak tespit etmiştir (%24). İki anket sonucu arasındaki farkın anket uygulananların öğrenci olmasından kaynaklandığını söylenebilir. Öğretmenlerin sorumluluk duygusu ve kaynak edinme bilinci daha fazla gelişmiş olduğundan yazım kılavuzu edinme oranının öğrencilere göre yüksek olması tabiidir.
2. Öğretmenlerin % 70'i, öğrencilerine yazım kılavuzu aldırılmaktadır. Ayrıca öğretmenlerin, öğrencilere sınıf kitaplığındaki kılavuzu kullanırtmak yerine kılavuz aldırması, öğrencilerin kılavuz kullanma alışkanlığını kazanmasını kolaylaştırmaktadır.
3. Öğretmenlerin hemen hemen tamamının yazım kılavuzuna yönelik tutumu, *gerekli* şeklindedir. Kolaç'ın çalışmasında da öğretmen adaylarının %60'ı yazım kılavuzunu kullanmayı gerekli görmektedir (2009: 55). Yazım kılavuzunu gerekli gören öğretmenler, yazım kurallarını öğrenmek için yazım kılavuzu kullanmaktadırlar. Aynı zamanda öğretmenler bir sözcüğün doğru yazılışını bilseler dahi öğrencilere örnek olmak için yazım kılavuzu kullanmaktadırlar. Bir kelimenin doğru yazımını öğrenmek için öğretmenlerin çoğu basılı yazım kılavuzlarını, bir kısmı da internet arama motorunu tercih etmektedirler.
4. Ankete katılan öğretmenlerin yarısı yazım kılavuzlarının ağır ve kullanışsız bir biçime sahip olduklarına katılmakta; yazım kılavuzlarının kolay taşınabilir ve pratik bir kullanımına sahip olması gerektiğini düşünmektedirler.
5. Öğretmenlerin kitap okuma sıklığı ayda 1 kitap, ayda 2 kitap ve haftada 1 kitap şeklinde dağılım göstermektedir. Kitap okurken yazım kılavuzu kullanmanın gerekli olduğuna öğretmenlerin çoğu katılmaktadır.

6. Öğretmenlerin % 78'i, öğrencilerin çok fazla yazım hatası yaptıklarını düşünmektedirler. Yazım hatasını giderebilmek için öğrencilere yazım kılavuzu kullanma alışkanlığını kazandırmanın farkında olan öğretmenler, yazım kılavuzu kullanmanın gerekli olduğunu düşünmekte; aynı zamanda öğrencilerine yazım kılavuzu aldırılmaktadır.
7. Öğrenci Çalışma Kitaplarındaki yazı ile ilgili etkinliklerin yazım kılavuzu kullanmayı özendirdiği fikrine öğretmenlerin yarısı katılmakta, bir kısmı kararsız kalmakta, çok azı da katılmamaktadır. Öğrencilerin çok fazla yazım hatası yapması öğretmenlerin etkinliklerin öğrenci üzerinde yeterince tesir göstermediğini düşünmelerine bu yüzden yazı ile ilgili etkinliklerin kılavuz kullandırmayı özendirdiği fikrine kararsız kalabilmektedirler.
8. Öğretmenlerin % 85'i, ders ve çalışma kitaplarının sonunda yazım kılavuzu bulunması gerektiğine katılmaktadırlar. Yazı öğretimi için vazgeçilmez bir kaynak olan yazım kılavuzuna, her öğrencinin rahatlıkla ve kesin olarak ulaşabilmesi yazıma gereken önemin gösterilebileceği, yazımda yapılan hataların azalacağı düşüncesinin sonucu olarak öğretmenler böyle bir talepte bulunmuşlardır.

4.2. Öneriler

Bu bölüm, araştırmanın bulgu ve yorumlarından yola çıkılarak hazırlanan önerileri içermektedir.

1. Yazım Kılavuzlarının hazırlanmasında Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapılarak tek yazım esası getirilmelidir.
2. Tabelaalarda kullanılan yazıma dikkat edilmelidir.
3. Medya ile basın-yayın organlarıyla işbirliği sağlanmalı, TDK'nin oluşturduğu dil kuralları etkin kılınmalıdır.
4. Kurallar ve tek kılavuz oluşturmak noktasında yazımda bir birliğe gidilmesi gerekmektedir. "İmlada kural, alışkanlık ve yaygınlık esas olmalıdır. Eğer kurallar yerine oturmamışsa, her yıl imlamızda farklılıklar yaşanıyorsa, dilimize hâkim olduğumuz tartışmalı bir hal alır ki, bu da alışkanlık kazanmamıza engel olur ve yaygınlık da esas olamaz" (Parlakaydız, 2008: 538).
5. Türkçeyi doğru bir şekilde öğrenmek ve kullanmak konusuna özen gösterilmelidir.
6. Ana dilini bilinçli bir şekilde kullanmak ve kullandırtmak öğretmenlerin hedefi olmalıdır.
7. Yazım ve noktalama kurallarını öğreten Türkçe öğretmenleri, bu kurallara uyan örnek modeller olmalıdır.
8. Yazım kılavuzu kullanma alışkanlığını kazandırmak için, öğretmenlerin her birinin yazım kılavuzu edinmesi ve yazım kılavuzunu ders içerisinde aktif bir şekilde kullanması gerekmektedir.
9. Yazım kılavuzu sınıf kitaplıklarında ya da okul kütüphanelerinde bulunan ama kullanılmayan bir kaynak olmaktan çıkartılmalıdır.
10. Öğrencilerin yazım hataları tek tek belirlenmeli, bu hatalar cümle içerisinde işlenmelidir.
11. Türkçe, bilgi değil beceri dersidir. Zaten yazma da dil becerisidir. Bu nedenle ezbercilikten kaçınılarak, dil etkinliklerine yönelerek uygulamalar yoluyla kalıcı davranışlar oluşturma yoluna gidilmelidir.
12. Öğrenci çalışma kitabında yazım ile yer alan etkinliklerde öğrencilere doğrudan asıl kaynağı, yazım kılavuzunu, kullandırarak öğrencinin bilgiye kendisinin ulaşmasını sağlamalı, aynı

zamanda hatalarını tespit ederek anında dönüt verilmelidir. Dönüt alan öğrenci daha az yazım hatası yapmaya başlayacaktır.

13. Yazım kurallarının, yazmada birliği sağlama, iletişimi kolaylaştırma gibi önemli unsurlarının bir ihtiyaç olduğu benimsenmelidir.
14. Yazım kılavuzu kullanmak sadece Türkçe dersi veya okullarla sınırlı kalmamalı; herkes özellikle de yazım işiyle uğraşanlar bu konuya özen göstermeli; dil yanlışlarını azaltmak için yazım kılavuzu kullanmanın öneminin farkına varılmalıdır.
15. Yazım kılavuzlarının en önemli işlevi yazıda birliği sağlamak olduğu için, Türkçe öğretmenleri öğrencilerine ticari kâr amacı taşıyan kılavuzları almasını önlemeli, öğrencileri TDK tarafından oluşturulan, son baskı yazım kılavuzlarına ve TDK'nin internet sitesine yönlendirmelidir.
16. TDK tarafından çıkartılan yazım kılavuzları orta boy, hafif aynı zamanda öğrencileri ve öğretmenleri maddi olarak zorlamayacak bir fiyata satıldıkları için yazım kılavuzu edinmeyi teşvik edici yöndedir. Buna binaen tüm Türkçe öğretmenleri Türkçe dersinin başucu kaynağı sayılan yazım kılavuzlarını öğrencilerine aldırmalı; ders içinde, kitap okurken öğrencilerin kılavuzları aktif olarak kullanmasını sağlamalı ve bunu alışkanlık haline dönüştürmelidir.

KAYNAKÇA

- AĞCA, H. (1999). *Yazılı anlatım*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- AKALIN, Mehmet vd (2001). *Türk dili ve kompozisyon bilgileri*, Ankara: Yargı Yayınları.
- AYDIN, Mehmet Zeki (2000). *Arapçayı nasıl öğretilim? Din öğretiminde yeni yaklaşımlar*. İstanbul: MEB Yayınları.
- BAĞCI, Hasan (2011) İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretleri ile Yazım Kurallarını Uygulayabilme Düzeyi, *Turkish Studies Volume 6/1 Winter*: 672-684.
- CEMİLOĞLU, M. (2004). *İlköğretim okullarında Türkçe öğretimi*. İstanbul: Aktüel Yayınları.
- Demirel, Özcan (1999). *İlköğretim okullarında yabancı dil öğretimi*. İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- DEMİRCAN, Ömer (2001). *Yazım: Sözel karşılıkların görsel ayrımı, bileşik sözcüklerin yazımı, yazım ve sorunları bilimsel kurultayı bildirileri*. Ankara: Dil Derneği Yayınları.
- GÜLER, Metin (2008), *Türkçe imla öğretiminde yaşanan karmaşada imla kılavuzlarından kaynaklanan sorunlar*. Bahçeşehir Üniversitesi-MEB Türkçe Öğretimi Kongresinde sunulan bildiri. İstanbul, Yayımlanmamış Bildiri, s.1-14.
- KARADÜZ, Adnan (2008). "Yazı" ve "yazım" kavramlarının dilin ses ve anlam öğeleriyle ilişkisi. *Turkish Studies Volume 3/6 Fall 2008 - Special Volume*, 422-448.
- KARAGÜL, Sedat (2010), İlköğretim 6-8. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dersi Öğretim Programında Belirtilen Yazım ve Noktalama Kurallarını Uygulayabilme Düzeyi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- KARAKUŞ, İdris (2005). *Türkçe, Türk dili ve edebiyatı öğretimi*. Ankara: Can Yayınevi.
- Kavcar, Cahit, vd. (2002). *Yazılı ve sözlü anlatım* (2. Baskı), Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kolaç, Emine (2009). Öğretmen adaylarının *Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu* kullanma konusundaki tutum ve görüşleri, *Türk Dili* (691), —50-60.
- ÖZBAY, Murat (2002), "Yazılı Anlatım Becerisinin Geliştirilmesi", Prof. Dr. Sadık Tural Armağanı, s172-187.
- ÖZBAY, M., Melanlıoğlu D. (2008), Türkçe Eğitiminde Kelime Hazinesinin Önemi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Cilt: V, Sayı:1, 30-45.

- ÖZKAN, Nevzat (2001), Türkçede Birleşik Kelimelerin Yazımı, *Türk Yurdu*, (161-163) 2-3, 349-355.
- PARLAKYILDIZ, Hayrettin (2008). Atatürk ve İmla, *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic* Volume 3/6 Fall, 536-547.
- PİLANCI, Hülya vd. (2003). Türk Dili. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- SAĞIR, Mukim (1999). Dilbilim ve Türk dil bilgisi. Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- SAĞIR, Mukim (2002). İlköğretim okullarında Türkçe dil bilgisi öğretimi, 1. baskı, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- SANCAK, Ş., ALVER M., DURUKAN E., (2009) Türk Dil Kurumunun İmlâ/Yazım Kılavuzlarındaki Değişiklikler Üzerine Bir İnceleme, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 13(1): 117-130.
- TAN, Nail (2001). İmla Kurallarına Uymaya Özen Göstermeliyiz *Türk Dili* 600, 760-763.
- TULUM, Mertol (1986). Yeni İmla Kılavuzu. *Tercüman Gazetesi*, İstanbul, s.3-26.
- Türkçe Sözlük (2009) Ankara: Türk Dil Kurumu
- UÇGUN, Duygu. "Yazılı Anlatımları" Açısından Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bilgi ve Beceri Düzeylerine Yönelik Bir Değerlendirme. **I. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi.**1-3 Mayıs 2009. Eğitim Araştırmaları Birliği Derneği-Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Çanakkale. (Erişim Adresi: <http://oc.eab.org.tr/egtconf/pdfkitap/pdf/194.pdf>). (24.06.2012 tarihinde erişildi.)
- Yazım Kılavuzu, (2000). Ankara: Dil Derneği.
- Yazım Kılavuzu (2000). Ankara: Türk Dil Kurumu
- YILDIZ, Cemal vd. (2006). *Kuramdan uygulamaya Türkçe öğretimi*, Ankara: PegemA Yayıncılık.
- YILDIZ, Ziyet (2002). *Değişik öğrenim kademelerindeki öğrencilerin noktalama ve yazım kurallarını uygulama düzeyi*. Yüksek Lisans Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- YILMAZ, Oğuzhan, (2011) İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi: Erzincan Örneği, Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt-Sayı: 13-2, s.167-178.

Kısaltmalar Listesi

- MEB : Millî Eğitim Bakanlığı
- TDK : Türk Dil Kurumu
- TS: Türkçe Sözlük
- V: Valid (geçerli)
- C: Cumulative (birikimli)
- DD-YK: Dil Derneği-Yazım Kılavuzu
- YK-TDK: Yazım Kılavuzu-Türk Dil Kurumu

Ekler
Ek 1.

**TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİNİN YAZIM KILAVUZU KULLANMA KONUSUNDAKİ
TUTUM VE GÖRÜŞLERİNİ BELİRLEMeye YÖNELİK ANKET FORMU**

Yaşınız :

Cinsiyetiniz : ( ) Kadın ( ) Erkek

Öğretmenlikteki Hizmet Yılıınız :

Derse girdiğiniz sınıflardaki ortalama öğrenci sayısı kaçtır?

( ) 20-25 ( ) 26-30 ( ) 31-35 ( ) 36-40 ( ) 41 ve üzeri

Günde ortalama olarak kaç saat bilgisayar ve internet kullanıyorsunuz?

( ) Hiç ( ) 0-1 Saat ( ) 1-2 saat ( ) 2-4 saat ( ) 4 saat ve üzeri

Kitap okuma sıklığınız nedir?

( ) Hiç okumam ( ) Üç ayda 1 Kitap ( ) Ayda 1 kitap ( ) Ayda 2 kitap ( )
Haftada 1 kitap

1. Bir kelimenin doğru yazımını öğrenmek için aşağıdakilerden hangisine daha çok başvurursunuz?
( ) İnternet arama motorları ( ) Bir kişiye sorma ( ) Basılı yazım kılavuzları
( ) Akıl yürütme / Mantık
( ) Diğer.....
2. Kendinize ait bir yazım kılavuzunuz var mı?
( ) Evet ( ) Hayır
3. Okuldaki dolabınızda veya sınıf kitaplığınızda bir yazım kılavuzunuz var mı?
( ) Evet ( ) Hayır
4. Yazım kılavuzunu kullanmaya yönelik tutumunuz nedir?
( ) Gerekli ( ) Gereksiz
5. Hangi yazım kılavuzunu kullanıyorsunuz?
( ) TDK Yazım Kılavuzu
( ) Diğer.....
6. Öğrencilerime yazım kılavuzunu aldırıyorum.
( ) Evet ( ) Hayır
7. Öğrencilerime yazım kılavuzunu aldırarak yerine sınıf kitaplığındaki yazım kılavuzunu
kullandırıyorum.
( ) Evet ( ) Hayır
8. Kitap okurken yazım kılavuzu kullanırım.
( ) Her zaman ( ) Sık sık ( ) Çoğu zaman ( ) Nadiren ( ) Hiçbir zaman
9. Derse hazırlık çalışmalarında yazım kılavuzu kullanırım.
( ) Her zaman ( ) Sık sık ( ) Çoğu zaman ( ) Nadiren ( ) Hiçbir zaman
10. Derse giderken yanımda yazım kılavuzu götürürüm.
( ) Her zaman ( ) Sık sık ( ) Çoğu zaman ( ) Nadiren ( ) Hiçbir zaman
11. Ders içinde yazım kılavuzuna ortalama olarak kaç kere bakma gereği duyuyorsunuz?
Bir derste _____
Bir haftada _____
Bir tema boyunca _____

Lütfen arka sayfaya geçiniz...

	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Kitap okurken yazım kılavuzu kullanmak gereklidir.					
Sözcüklerin doğru yazımını öğrenmek için yazım kılavuzu kullanırım.					
Yazım kılavuzu kullanımı yazımda hatayı en aza indirger.					
Yazım kılavuzu kullanımı sözcükleri doğru kullanmayı sağlar.					
Yazım kılavuzu sayesinde dilimizi daha iyi öğreniriz.					
Yazım kurallarını öğrenmek için yazım kılavuzu kullanırım.					
Etkili konuşmak ve yazmak için yazım kılavuzu kullanımı yararlıdır.					
Yazım kılavuzları ağır ve kullanışsız bir biçime sahiptir.					
Yazım kılavuzları ihtiyaçları karşılamada yetersizdir.					
Sınıflardaki öğrenci sayısının fazla olması yazım kılavuzunun kullanımını zorlaştırmaktadır.					
Yazım kılavuzu kullanımı derslerde vakit kaybına neden olmaktadır.					
Ders kitaplarındaki kelimelerin doğru yazımı yazım kılavuzuna duyulan ihtiyacı azaltmaktadır.					
Öğretmenin derste yazım kılavuzuna bakması, öğrencilerin gözündeki itibarını zedeler.					
Yazım kılavuzuna ihtiyaç duymadan yazım ve kurallarını doğru bir şekilde uygulayabilirim.					
Ders sırasında yazım kılavuzu kullanmak gerektiğinde öğrenciler istekli davranmaktadır.					

Öğrenciler çok fazla yazım hatası yapmaktadır.					
Öğretmenler, yazım konusunu önemsememektedir.					
Öğrenciler yazımını bilmedikleri bir sözcüğün doğru yazılışına yazım kılavuzundan baktıklarında ikna olmakta; ayrıca açıklama yapmaya gerek kalmamaktadır.					
Türkçe öğretmenleri bir sözcüğün doğru yazılışını bilse dahi örnek olmak için öğrencileri yazım kılavuzuna bakmaya yönlendirmelidir.					
Öğretmenlerin öğrencileri yazım kılavuzu kullanmaya yönlendirmesi, öğrencilerin bilgiye kendi çabasıyla ulaşmasını ve yazım kılavuzu kullanma alışkanlığı kazanmasını sağlar.					
Çalışma kitaplarındaki yazı ilgili etkinlikler yazım kılavuzu kullanımını özendirilmektedir.					
Çalışma kitaplarında metinlerde geçen ve yazımı karıştırılan sözcüklerin doğru yazımı verilmelidir.					
Ders ve çalışma kitaplarının sonunda yazım kılavuzu bulunmalıdır.					
Piyasadaki yazım kılavuzları hakkında yeterince bilgi sahibiyim.					
Piyasadaki yazım kılavuzları ihtiyacı karşılamada yeterlidir.					
TDK'nin hazırladığı yazım kılavuzu yeni müfredata uygundur.					
Birleşik kelimeler ile ilgili ayrı bir yazım kılavuzu oluşturulmalıdır.					
İyi bir yazım kılavuzu kolay taşınabilir ve pratik bir kullanıma sahip olmalıdır.					
Öğretmenler, yazım kurallarını öğretmek için öğretim metotlarında çeşitliliğe yer vermelidir.					
Öğrencilerin internet üzerinden yazım kılavuzlarına yönlendirilmesi, kılavuz kullanma alışkanlıklarını geliştirir.					

Lütfen, aşağıda yer alan kısma yazım kılavuzları, bunları kullanma veya kullanmama ve ideal bir yazım kılavuzunun nasıl olması gerektiği konusundaki düşüncelerinizi yazınız.